

Les abreviacions (vi): els símbols

J. M. M. i S.

Novament reprenem el tema de les abreviacions per a tractar de la tercera gran classe que en fa part: els símbols.

Un símbol és la forma abreujada o qualsevol altre signe que un organisme, generalment oficial i sovint internacional, pren com a representació d'una cosa o d'una operació.

Els símbols poden ser formats per lletres o per qualsevol altre signe gràfic: **m** 'metre', Ω 'ohm'. Si són formats per lletres, la primera no ha de coincidir forçosament amb la inicial del terme desenvolupat: **b** 'constant de Wien'.

Si es componen de lletres, els símbols s'escriuen amb majúscules o amb minúscules del tipus rodó, segons cada cas particular. No acaben en punt ni en barra, i els termes compostos no porten espais entremig (**ln** 'logaritme neperià'); alguns símbols compostos porten una barra inclinada entremig, com a indicació de l'operació matemàtica de dividir: **m/s** 'metre [partit] per segon'. Hi ha símbols d'unitats de mesura que porten os o xifres volades, barres entremig o altres signes especials d'ús internacional que s'han de respectar: °C 'grau Celsius', **m**³ 'metre cúbic', @ 'rova'.

Els símbols no porten cap marca per a indicar que representen un terme en plural: **1 km** 'un kilòmetre / un quilòmetre', **30 km** 'trenta kilòmetres / trenta quilòmetres', i es llegeixen com si el terme simbolitzat estigués escrit amb totes les lletres. Escriuim, per exemple **S**, però no llegim pas «essa» sinó «sofre» (amb alguna excepció: **pH** 'logaritme decimal canviat de signe de la concentració d'ions hidrogen' pronunciat [,pe'ak]).

Davant els símbols no s'ha d'apostrofar cap partícula: **30 g de Au** 'trenta grams d'or'. L'única excepció són els símbols dels vents —que són, ensems, sigles—: *cap a l'E* 'cap a l'est'.

No s'ha de dividir a final de ratlla un símbol format per més d'un caràcter: **m/ / s*. El símbol i la xifra que el precedeix formen un tot inseparable; per tant, en cap cas no s'ha de començar línia amb un símbol deixant la xifra a la línia anterior: *3.600 | *s* 'tres mil sis-cents segons'.

Recordem que els símbols es classifiquen en: **símbols regulars** o **científics** (**Ag** 'argent / plata'); **codis** (**ACa** 'Alt Camp'); **signes**, que poden ser formats per nombres (**503, DIII / DIII** 'cinc-cents tres'), per nombres i lletres (**8a** 'vuitena') o per altres caràcters tipogràfics (**%** 'tant per cent'); **xifres** o **monogrames**; **emoticones** (**:-v** 'parlant'), i **ideogrames** o **pictogrames** (**☎** '[número de] telèfon').

[*Medicampus*, 28 gener 2002]